

2023. október 06. péntek erev SMINI ACERET – 5784. tisri 21. www.frankel.hu
péntek és erev smini aceret 18:30 | gy. gy. 17.56 | szombat 10:00 smini aceret sáhrít | mázkir kb 11.30 | szombat erev szimhát torá 18:30 körmenet cukor és csoki osztás | vasárnap szimhát torá 10:00 körmenet csoki és cukor osztás | havdala: 18:56

HÁG SZÁMÉÁH - חג שמחה

A sátoros ünnep kilenc napig tart. Az elnevezés a történelmi múltat idézi, amikor őseink az Egyiptomból való kivonulás után, a 40 éves pusztai vándorlás alatt sátorban (héberül: szukká) laktak, s erkölcsi világukat a természetes környezet határozta meg. Itt szerezték meg a nomád élet maradandó élményét.

Megkezdjük a szukoti ünnepkör lezárását, amely Hosáná Rábával kezdődik. A hagyomány szerint Hosáná Rábá (הושענא רבא) az utolsó nap, hogy az esetlegesen negatív égi ítéletet megváltoztathassuk. Ez a megnevezés a zsolttárokhoz írott midrásokban fordul elő először. Ekkor ér véget a sátorban élés parancsa és a luláv lengetésének előírása is. A nap hangulata hasonlít a tíz bűnbánó nap hangulatához. A zsinagógákban ilyenkor ismét fehér minden. Éjjel szokás virrasztani, zsolttárok és Mózes V. könyvét olvasva. A reggeli imához kitlit veszünk fel, és Ros Hásáná-i dallamon imádkozunk, az ünnep reggeli imarend szerint folyik egészen Nismát kol cháj-ig. Jistábách után Sir Hámáálot-ot mondunk. Hétköznapi Smone Eszré, majd teljes Hálél következik. Az ünnepi Muszáfot szukoti betoldásokkal mondjuk. A zsinagógákban hét körmenetet teszünk. A hetedik kör végén letesszük a lulávot és ezután zajlik le a Hosáná szertartás, azaz földhöz verjük a gallyakat. Egyes magyarázatok szerint képletesen így rázzuk le bűneinket és tisztulunk meg. Én Kélohénut a napi zsolttár, 27. zsolttár követi, az imaperceket Áni máámin-nal fejezzük be.

Smini aceret (héberül שְׁמִינִי עֶצְרַת אֲשֵׁנָז, askenáz kiejtéssel Smíni áceresz) a Sátrak ünnepe utáni nap, az őszi ünnepek zárónapja. Bár az imakönyv a smíni aceretet is örömnök idejének (zmán szimháténú) nevezi, ez a nap nem a **szukkót** része, hanem egy másik ünnep. „Hét napon áldozatok az Úrnak tűzáldozatot, a nyolcadik napon pedig szent gyülekezések legyen és újra tűzáldozattal áldozatok az Úrnak; berekesztő ünnep ez, semmi robota munkát ne végezzetek azon.” (3 Mózes 23:36) A marasztalás ünnepe: Erre az ünnepre nem érvényesek a szukkót szabályzásai, nem használják a lulávot és az etrogot sem. Ezen a napon már nem laknak és étkeznek a sátrakban sem. Általában a sátrak ünnepe lezárásának, vagy nyolcadik napjának tekintik és valóban le is zárja azt, de mégis előtérbe kerül egy másik ünnep, amely az aceret szó kétféle jelentéséből olvasható ki: gyülekezet visszatartani, várakozni E két jelentés összevonásából megalkotható az ünnep célja és jelentése, miszerint Isten összegyűjtötte a gyülekezetet, és késleltetni kívánja az elválás idejét, visszatartja még egy kicsit azt. Nevezik az ünnepet még hág hááceret néven is.

Szimhat Tóra (héberül שְׂמֵחַת תּוֹרָה) a Tóra örömnépe. Ezt a napot a zsidó bölcsek azért nyilvánították a Tóra örömnépe, mivel a Tóra zsinagógái felolvasása (melyet ötvennégy hetiszakaszra bontottak) ezen a napon kezdődik és ezen a napon is fejeződik be. A Tóraolvasás folytonosságát, soha meg nem szűnését is jelképezi az ünnep. A Tóra örömnépe: A nap leglátványosabb szokása a frigyszekrényből kivett Tóra-tekercekkal kapcsolatos. Ilyenkor ugyanis énekelve és táncolva járják körbe hétszer a zsinagógát a tekercekkal, igyekeznek mindenkit megtisztelni azzal, hogy viheti a Tórát. Ezt követően mindenkit egyenként felhívják a Tórához, hogy áldást mondhasson rá. Ebben a szertartásban a bár micvá előtti gyermekek is részt vehetnek, akik kifeszített imaleplek (tálit) alatt egyszerre járulnak a Tóra elé, majd a felolvasás után Jákob ősi áldásában részesülnek. A Szimchat Tóra, talán a fentiek miatt is, az év egyik legvidámabb ünnepe. Aki látott már Szimchat Tóra-ünnepet Jeruzsálemban, az tudja, hogy milyen magasságokba képes csapni a vallási lelkesedés. A Talmud említést tesz arról, hogy a babiloni fogságot követően általánosan elfogadott hétfői, csütörtöki és szombati Tóra-olvasás mennyisége különbözött Izraelben és a diaszpórában. Míg a diaszpórában a mai napig is követett ötvennégy részre osztották a Tórát és így egy év alatt olvasták végig, Izraelben három év alatt fejezték be a Tóra olvasását. Szokás, hogy a gyerekek kis zászlókat lobogtatva, néha miniatűr tekerceket hordozva részt vesznek a felvonulásban. Vallásos és liturgiai dalokat énekelve, táncolva járják körül a zsinagógát. Az ünnepi istentisztelet áhítata és a vele járó méltóságteljesség erre a szertartásra egyáltalán nem jellemző. A kölcsönös öröm A Tóra felolvasóit ezen a napon különleges nevekkel ruházzák fel: Chátán Tóra – a Tóra vőlegénye – ő olvassa fel a Tóra befejező verseit Chátán Berésit – a Berésit vőlegénye – ő a legelső szakaszt olvassa fel Mózes első könyvéből A hagyomány szerint a Tóra a menyasszony és a zsidó nép a vőlegény. Így a szimchat Tóra egy jegyespár táncává válik. Néhol szokás a körmenetek (hákáfót) alatt egy világító gyertyát helyezni a frigyszekrénybe, Salamon példabeszédét (6:23) idézve: „Fény a Tóra és mécses a parancs...” Az ünnep neve a Tóra feletti örömet fejezi ki, vagyis azt, hogy az ember szíve örvendez, mert Isten egy ilyen csodálatos ajándékot adott neki. Ha szó szerint fordítjuk, akkor magának a Tórának az öröme, mert a zsidók olvassák és megtartják törvényeit.

HIREK A VILAGBOL

<p>Római kori temető maradványaira bukkantak a Gázai övezetben. https://mult-kor.hu/romai-kori-temeto-maradvanyaira-bukkantak-a-gazai-ovezetben-20231005</p>
<p>Teljesen megtelt a Siratófal környéke a kohaniták áldása idején Szukot ünnepén. https://bzsh.hu/2023/10/03/teljesenmegtelt-asiratofal-kornyekeszukot-unnepen/</p>
<p>Smini Áceret és Szimhát Tóra. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/zsido-vilag/semimi-aceret-es-szimhat-tora</p>
<p>Az embernek szembe kell néznie a múlt kevésbé szép részeivel is. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/vilmos-sandor-holland-kiraly-szembe-kell-nezni-a-mult-kevesbe-szep-reszeivel-is</p>
<p>A Babij Jar-i tragédia a holokauszt világméretű szimbólumává vált, mondta az ukrán elnök. https://akibic.hu/2023/10/02/zelenszkij-ukrajnai-rabbikkal-egyutt-emlekezett-a-babij-jar-i-meszarlas-aldozataira/</p>
<p>Feszültség a koalícióban a Templom-hegy látogatása miatt. https://ujkelet.live/2023/10/05/feszultseg-a-koalicioban-a-templom-hegy-latogatasamiatt/</p>
<p>Összefog az EU-ban az izraeli, a magyar és a lengyel ellenzék a demokrácia védelmében. https://izraelinfo.com/2023/10/03/osszefog-az-eu-ban-az-izraeli-a-magyar-es-a-lengyel-ellenzek-a-demokraciavedelmeert/</p>
<p>Netanjahu előkészítette Izrael tökéletes politikai viharát, és nem látni, hol a vége. https://24.hu/kulfold/2023/10/05/benjamin-netanjahu-izrael-alkotmanyos-reform/</p>
<p>A román kormányfő szerint egy állam szilárdsága az adott társadalomban tapasztalható antiszemitizmus, idegengyűlölet, diszkrimináció és rasszizmus szintjén is lemérhető, éppen ezért az államnak nem szabad eltérnie az ilyen megnyilvánulásokat, illetve az interneten terjesztett gyűlöletbeszédet és összeesküvés-elméleteket sem. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/uj-tantargy-a-roman-iskolakban-a-zsidok-tortenete-a-holokauszt</p>
<p>Az izraeliek is vízum nélkül utazhatnak majd az Egyesült Államokba. https://bzsh.hu/2023/10/03/az-izraeliek-is-vizum-nelkul-utazhatnak-majd-az-egyesult-allamokba/</p>
<p>Japán magyarországi nagykövétét fogadta a Mazsihisz elnöke. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/mazsihisz-hirek/japan-magyarorszag-nagykovetet-fogadta-a-mazsihisz-elnoke</p>
<p>Ultraortodoxok hétfőn Jeruzsálem óvárosában a muszlim negyed utcáin sétálva a keresztet hordozó keresztényeket látva a járdára köptek. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/zsido-vallasi-vezetok-eliteltek-a-keresztenyekre-kopkodo-szelsosegeseket</p>
<p>Az újraépítést támogatók a nációk feletti győzelmet látják a projektben, az ellenzők szerint viszont a zsinagóga újjáépítése a holokauszt szörnyűségeinek elfeledését eredményezné. https://akibic.hu/2023/10/02/ujra-felepitik-a-kristalyejszaka-soran-lerombolt-hamburgi-zsinagogat/</p>
<p>A dulakodás után TLV önkormányzata eltávolította az elválasztót a nemek szerint elkülönített imán. https://ujkelet.live/2023/10/05/a-dulakodas-utan-tlv-onkormanyzata-eltavolitotta-az-elvalasztot-a-nemek-szerint-elkulonitett-iman/</p>
<p>96 éves korában elhunyt Alice Shalvi, a felvilágosult zsidó feminizmus "édesanyja". https://izraelinfo.com/2023/10/03/96-eves-koraban-elhunyt-alice-shalvi-a-felvilagosult-zsido-feminizmus-edesanyja/</p>
<p>Még Hitler is imádta a magyar színésznőt, pedig zsidó volt - Itthon megvetették. https://femina.hu/hazai_sztar/gaal-franciska-szineszno</p>
<p>A nő, aki a konyhájából irányította Izraelt. https://www.nyugat.hu/cikk/a_no_aki_a_konyhajabol</p>
<p>Szukot és a káposztalevelek kapcsolata. https://bzsh.hu/2023/10/04/szukot-es-a-kaposztalevelek-kapcsolata-2/</p>
<p>Az 50 legbefolyásosabb zsidó személyiség a világpolitikában. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/hirek-lapszemle/az-50-legbefolyasosabb-zsido-szemelyiseg-a-vilagpolitikaban</p>
<p>Binjámin Netanjahu miniszterelnök kedden azt írta X-en, hogy „Izrael teljes mértékben elkötelezte magát amellest, hogy megvédje a vallásgyakorlás és a zarándoklat jogát minden vallás szent helyein. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/netanjahu-is-elitelte-a-keresztenyekre-kopkodo-szelsosegeseket</p>
<p>Az amerikai Drew Weissman otthonában a zsidó ünnep megtartása volt a jellemző, gyerekei héber iskolába jártak, és semmi, még egy Nobel-díj sem vonhatja el a figyelmét a munkától. https://akibic.hu/2023/10/03/a-zsido-tudos-aki-kariko-katalinnal-egyutt-nobel-dijat-kapott/</p>
<p>Megkíséreltek elrabolni egy haszid rabbit. https://ujkelet.live/2023/10/05/esti-rovidek-megkisereltek-elrabolni-egy-haszid-rabbit/</p>
<p>Palesztin fegyveresekkel végeztek katonák Ciszjordániában – több izraeli megsebesült. https://izraelinfo.com/2023/10/05/palesztin-fegyveresekkel-vegeztek-katonak-ciszjordaniaban-tobb-izraeli-sebesult/</p>
<p>Zsidó imaórát tartott az izraeli kormány delegációja Szaúd-Arábiában. https://www.hitradio.hu/untitled-29/</p>